

Jónás Judit

mc Egy kis nógrádi falucskában, az ottani, falu végi cigánydombra születettél. Ki segített, hogy kiderülhessen, akár színésznő is lehet belőled?

Édesapám azt szeretete volna, ha orvos vagy ügyvéd lesz belőlem, édesanyám meg azt, ha színésznőnek megyek.

mc Ők mivel foglalkoztak?

Divatáru-kereskedéssel. Ők ezzel törtek ki a szegénysorból. Piacoztak. Ez azért számított óriási előrelépésnek, mert a nagyszüleim batyus cigányok voltak, cserekereskedtek. Három- vagy négyéves lehettem, amikor a nagyapámmal naponta több kilométert legyalogoltunk együtt. Sokat láttam a világból gyerekként, talán túl sokat is. Csodákat láttam, ma már így emlékszem vissza. Embereket és életeteket ismertem meg. Gyerekfejjel mindent magamba szívtam – csak később derült ki, mennyire fontos dolgokat. Talán ez az oka, hogy amikor verset mondtam, több volt a szavakban, mint amennyit az életkorom megengedett volna.

mc Vannak még sokan, akik túl sokat látnak fiatalon, mégsem mennek színésznek.

Megismertem az embereket, a természetüket, a karakterüket, és kíváncsi voltam rájuk. Ebből táplálkozott később a színészetem is. Innen építettem fel a figurákat. Édesanyám azt vallotta, ahhoz, hogy az ember legyen valaki, olyan pluszt kell mutatni, amilyet nagyon kevesen tudnak a világon – ő vette észre, hogy nekem van egy olyan képességem, amelyet érdemes fejleszteni. Bohóckodtam, utánoztam az embereket, és sokakat megnevettettem.

mc A Vígyszínházban is játszottál, majd később filmekben. Ma már szinte csak cigányszerepekre hívnak.

Elég rossz érzés ez nekem. Hogyha Othellót játszhat fehér ember, akkor lehet, hogy az én lelkemben is megvan Ophelia és Júlia.

„OLYAN EZ, MINT A SZERELEM”

Jónás Judit a Cinka Panna Cigány Színház életre hívója, Domján Edit-díjas színésznő. Színészi munkája mellett tehetséges, szegény sorsú gyerekeknek segít a Tehetségműhelyben, ahová felkészítő tanárnak hívta meg a Családjainkért Alapítvány. Munkájának köszönhetően a gyerekek önmagukra találhatnak, és remélhetőleg kitörhetnek a szegénysorból.

Több, diplomás cigány színész van már hála istennek. Miattuk is, miattam is sokkal figyelmesebbnek, empatikusabbnak kéne lenniük a film- és színházi rendezőknek.

mc A színház közelebb hozhat két olyan kultúrát, amelyek valójában nincsenek is olyan messze egymástól.

Szerintem ösztönösen azért is lettem színész, hogy erről beszéljek az embereknek. A Cinka Panna Színház is ezért jött létre, hogy megmutassuk magunkat, az érzékenységünket, a kultúránkat.

mc Mi a legfontosabb üzenetetek?

Az, hogy ismerjük meg egymást végre, ha már évszázadok óta együtt élünk. Olyan ez, mint a szerelem. Az ismerkedés, az udvarlás alatt látnunk kell a másik minden rezdülését, hogy megértsük, milyen ember ő, és meg tudjuk neki mutatni, hogy milyenek vagyunk mi. Így őszintébb és mélyebb kapcsolat alakulhat ki két ember között, ahogyan két kultúra között is.

mc A Tehetségműhelynek is ez az egyik célja?

Az egyik. A másik a tehetség kibontásának a segítése. Mivel én is Nógrád megyéből származom, jól ismerem azokat a viszonyokat, ahonnan ezek a gyerekek elindultak. Az ő színészi képességeik kibontására jött létre a Roma Tehetségműhely Salgótarjánban. Az *Esélyt a képességeknek* program keretein belül 6–14 éves nógrádi gyerekek ismerkednek a színházzal és a bennük rejlő lehetőségekkel. Biztos vagyok benne, hogy lesz, még ha csak egy is, aki ennek a programnak köszönhetően talál majd magára és a színészi pályára. Velük játszva már egy hét után azt tapasztaltam, hogy nemcsak a színházról, de önmagukról és az öntudatról is sokat megtudnak ezek a gyerekek. Ez kell ahhoz, hogy lehessenek valakik.

(A *Csulánó, a vitéz cigány című zenés mesedarabot május 8-án mutatják be Budapesten, a Ferencvárosi Művelődési Központban.*) **mc**